

В Б Р О Я
четете

Нови цели
пред българската
общност

Коледни тържества

Премиера на
Малко театро

Нови цели пред българската общност

Годината 2008 донесе много промени в живота на всички малцинства в Унгария, което се отрази и на БРС. Най-важната промяна от юридическа и стопанска гледна точка е промяната в статута на републиканските самоуправления. Според закона от 2005 г., който влезе в сила на 1 януари 2008, РС стават бюджетни органи и трябва да организират своята стопанска дейност, отчетност, юридически статут според изискванията за бюджетните организации. Това извънредно много затрудни нашето функциониране. От една страна преходът беше много труден, от друга бяха необходимо съвсем нови правилници за дейност, за вътрешния ред, нови счетоводни програми, както и съвсем нова персонална структура. Законът ни задължава да имаме постоянен бюджетен одитор, който на три месеца заверява балансите, годишния баланс и прави проверки в нашето функциониране. Задължени сме да имаме изграден ред на вътрешен контрол с външни експерти – две лица, които правят 4 пъти годишно пълен контрол на

процедурата на вземане на решения, на изпълняване на задълженията на председателя, изплащания и т.н. Задължени сме да имаме стопански директор със съответната специализация, който да завежда управлението на РС, както и завеждащ управлението на РС. Пет-шест нови статута, което годишно означава около 6 млн форинта годишни разходи. За да започне функционирането на тази нова система бяха нужни големи инвестиции, изразходихме близо 2 млн форинта за нови програми за счетоводство и отчетност. От друга страна това донесе и една добра промяна, тъй като цялостното ръководство и счетоводност се извършва в самото самоуправление, понеже изградихме тази структура на място, на ул. Лоняи. От тук се извършва управлението и счетоводството и на нашите институции – на детската градина и на училището за роден език. През 2008 г. тези пари бяха осигурени чрез конкурс на Министерския съвет, трагедията обаче е, че за 2009 г. няма допълнително финансиране, т.е. 6 милиона форинта, необхо-

дими за поддържането на материалната база и за персоналната структура, предписана от закона, трябва да бъдат спестени от нашия бюджет. За 2009 г. бюджетът на РС е 37 млн, от които близо 20 процента са необходими за поддържане на новата административна структура. Ето защо положението ни е сериозно затруднено. Функционирането на самоуправлението е в опасност, както и изпълнението на задачите, които сме поели от години наред: РС да не е само една административна единица, която издържа сама себе си, а да изпълнява реално и задачи в сферата на културата. Не знам как ще осигурим по-нататъшното финансиране на „Български вести“, на „Хемус“, на културните мероприятия, подпомагането на ДБУ, на театъра, на танцовите трупи, подпомагането на самоуправленията в провинцията, финансирането на Неделната детска градина. Това са приоритетите, на които сме наблюдавали през последните години и които са основата на нашата общност. Търсим възможности да запазим

тези основни дейности. Бюджетът на самоуправлението ще бъде приет на 6 февруари на събранията на РС. През изминалата година вече не успяхме да окажем финансова подкрепа за продължаване реконструкция на БКД, именно поради нарастналите разходи.

Голяма задача за нас е финансирането на учебните институции, които основахме и стабилизирахме през последните години. Това са задачи, които надхвърлят финансовите възможности на наше самоуправление. Това, че досега успяхме, се дължи и на факта, че през всичките тези години членовете на РС се отказваха от своя хонорар. Така спестявахме около 7 милиона годишно, но тази година това няма да бъде достатъчно.

С председателите на другите малцинствени самоуправления търсим възможностите, но по всичко изглежда, че допълнителни средства няма да има. Явно е, че някои от дейностите трябва да бъдат стеснени и средствата да се изразходват по-пестеливо.

През последните няколко години можем да се похвалим със сериозни резултати: пълна реконструкция на БКД, подпомагане на самоуправленията от провинцията, издаването на „Български вести“ и „Хемус“, подпомагането на културните ни институции – театър, танцови групи. Сега сме изправени пред нови задачи.

През следващите години основната ни цел ще бъде запазването и изграждането на нашите учебни институции. Ясно е, че запазването на българската общност може да стане единствено чрез обучението на български език и образованието. Задачата е много сериозна и съдържа огромно предизвикателство. Ние не сме многобройна общност, което означава, че получаваме и по-скромно финансиране. Но българите в Унгария винаги са имали училище, винаги са си поставяли сериозни цели, които са постигали. Сега ние сме си поставили целта да разрешим, от една страна, по-нататъшната съдба на българското училище – доколкото зависи от нас. Успяхме да осигурим стабилното функциониране на Българското училище за роден език, което тази година навършва 5 години от основаването си, с постоянен договор за финансиране с унгарското Министерство на образованието за следващите 5 г. От 1 г. детската градина е под ръководството на БРС, там също се опитваме да постигнем постоянност във финансирането. В момента има 15-16 деца, отзивите са много положителни – и това бе постигнато за една година. Тук, разбира се, веднага се поставя следващият въпрос: какво ще стане с училище „Христо Ботев“? Това вече не зависи само от нас – нито като компетенция, нито от финансова гледна точка. Ние поехме ангажи-

мента да започнем преговори с двете министерства и да ги насърчим да приемат много сериозно въпроса. От страна на българското министерство вече получихме един позитивен жест, който досега липсваше; в момента търсим мнението на унгарската страна. Според нас, решението е и това училище да мине под управлението на българската общност, за да може тя да взема участие в жизненоважните решения за неговото функциониране, тъй като ще бъде посещавано от нашите деца. Работим по този въпрос, но всичко става много бавно и мъчително. Началните стъпки не зависят от нас, поради което губим много време, вече трета година няма да тръгне първи клас. Това е фатална година – или ще направим решителна крачка, или ще загубим училището. През месец януари отново ще се обърна към двете министерства да се отнесат сериозно към въпроса, за да може тази година от месец септември или най-късно през 2010 г. да бъде открит един първи клас, в едно двуезично училище, в рамките на унгарската образователна система, в тясна връзка с българското образование, училище, което да отговаря най-пълно на изискванията на родителите и на децата от нашата общност.

д-р Данчо Мусев
председател на БРС

Új célok a bolgár közösség előtt

A 2008-as év rengeteg változást hozott a magyarországi kisebbségek életében, amelyek közül jogi és gazdasági szempontból a legfontosabb az országos önkormányzatok státuszának változása. 2008. január 1-től az országos önkormányzatok költségvetési szervként gazdálkodnak, ami nagyon megnehezítette a működésünket. Az átmenet nagyon nehéz volt, új szabályzatokat kellett elfogadni, új könyvelőprogramokat bevezetni, és új személyzeti struktúrára volt szükség, mivel kötelező lett alkalmazni könyvvizsgálót, belső ellenőrt, gazdasági vezetőt és hivatalvezetőt. Ezek az új státuszok együttesen évi 6 millió forintos költséggel járnak. Az új rendszer kiépítéséhez pedig beruházásokra is szükség volt, amelyek mintegy 2 millió forintba kerültek. Ezt a 8 millió forintot a Miniszterelnöki Hivatal pályázat útján bocsátotta a rendelkezésünkre. A változás jó oldala, hogy ma már mindent a Lónyay utcai irodában

végzünk, még az óvodánk és az iskolánk irányítását és könyvelését is. 2009-ben azonban nem kapunk plusz finanszírozást a BOÖ Hivatalára, így a szükséges 6 millió forintot magunknak kell kigazdálkodnunk a költségvetésünkéből, amelyből 20%-ot az új struktúra finanszírozására kell fordítanunk. Veszélyben van tehát az Önkormányzat működése, valamint azon feladatok ellátása is, amelyeket a kultúra területén vállaltunk magunkra: a Bolgár Hírek, a Haemus folyóirat, a kulturális rendezvények finanszírozása, a színház, a tánccsoportok, a vidéki önkormányzatok támogatása. Természetesen keressük a lehetőségeket arra, hogy ezeket az alaptevékenységeket továbbra is el tudjuk látni.

Nagy feladat számunkra az oktatási intézmények fenntartása is, amelyeket az elmúlt években alapítottunk. Ezen intézmények finanszírozása meghaladja az országos önkormányzat pénzügyi

lehetőségeit. Hogy mégis meg tudjuk oldani, az annak köszönhető, hogy a Bolgár Országos Önkormányzat valamennyi tagja már évekkkel ezelőtt lemondott a tiszteletdíjáról.

Az utóbbi néhány évben komoly eredményeket tudunk felmutatni: megszüldöttük a kapcsolatot az MBE-vel, befejeződött a Bolgár Művelődési Ház teljes felújítása, támogattuk a vidéki önkormányzatokat, a kulturális intézményeket (színház, tánccsoportok), kiadtuk a Bolgár Híreket és a Haemust. Most új feladatok várnak ránk. A következő években meg kell őriznünk és ki kell építenünk az oktatási intézményeinket, ami elengedhetetlen a bolgár közösség fennmaradásához. Ez azért is nehéz feladat, mert mi kis létszámú közösség lévén kevesebb pénzt kapunk. De a magyarországi bolgárok mindig nagy célokat tűztek maguk elé, és meg is valósították azokat. Sikerült stabilizálnunk a Bolgár Nyelvoktató Kisebbségi Iskola finanszírozá-

sát, és 1 éve működik a Bolgár Óvoda, amelyről nagyon jók a visszajelzések. Itt természetesen azonnal felmerül a kérdés, hogy mi lesz a Hriszto Botev iskolával. Ez viszont már nem csak tőlünk függ. Tárgyalásokat kezdeményeztünk a bolgár és a magyar minisztériummal, Bulgáriából már kaptunk egy pozitív gesztust, amire eddig nem volt példa, és most igyekszünk megtudni a magyar minisztérium álláspontját. Mi azt szeretnénk, hogy az iskola fenntartója a BOÖ legyen. Dolgozunk az ügyön, de rajtunk kívül álló okok miatt nagyon lassan haladunk. Januárban újra levélben fogok fordulni mindkét minisztériumhoz, hogy álljanak komolyabban a kérdéshez, hogy 2009-ben vagy legkésőbb 2010-ben elindulhasson az első osztály egy bolgár-magyar kéttannyelvű általános iskolában.

dr. Muszev Dancso
a BOÖ elnöke

Коледно-новогодишна вечеринка

Традиционната коледно-новогодишна вечеринка се състоя на 26 декември в Българския културен дом. Залата беше празнично украсена, а край кръглите маси не остана нито едно свободно място. На тържеството, на което присъстваха много млади хора, дойдоха и нашите сънародници не само от Мишколц и Фелшъожолца, а и от Австрия. Празничната програма започна с изпълнения на оркестър Коло, след което на сцената излезе известната българска поп-фолк певица Гертана. Нейният концерт бе приет много вълнуващо от публиката. На неудържимия ритъм на музиката най-напред не издържаха младите, но по-късно на хорото се хванаха и по-възрастните. Не мина и без традиционната томбола. Най-голямо вълнение сред наградите предизвикаха двете живи агнета, подарени от председателя на ДБУ Димитър Танев.

Дружеството на българите в Унгария изказва благодарност на Българското републиканско самоуправление, на Столичното българско самоуправление, на Пещенското областно българско самоуправление, на самоуправлението в Ерде, Ференцварош, Зугло, Халастелек, в III и XV район, в Шорокшар, Сигетсентмиклош, както и на ресторант Царевец за предложените от тях награди за томболата.

Karácsonyi-újévi est

A hagyományos karácsonyi-újévi este december 26-án került sor a Bolgár Művelődési Házban. A nagyterem ismét ünnepi díszbe öltözött, a kör alakú asztaloknál egyetlen üres hely sem maradt. Az ünnepi műsorban a Koló együttes lépett fel, majd a pop-folk énekesnő, Gergana adott nagy sikerű koncertet. A muzsika hangjára előbb a fiatalok, majd az idősebbek is táncra perdültek. Nem maradhatott el a tradicionális tombola sem, amelynek legérdekesebb díja két élő bárány volt.

A Magyarországi Bolgárok Egyesülete köszönetet mond a Bolgár Országos Önkormányzatnak, a Fővárosi Bolgár Önkormányzatnak, a Pest Megyei Bolgár Önkormányzatnak, az Érdi, a Ferencvárosi, a Zuglói, a Halásztelki, a III. és a XV. kerületi, a Soroksári és a Szigetszentmiklósi Bolgár Önkormányzatnak, valamint a Carevec Étteremnek a felajánlott tomboladíjakért.

С внимание към българската култура

Дейността на Българското самоуправление в V район през 2008 г.

На 17 декември се състоя последната за годината проява на Българското самоуправление в V район на Будапеща с председател Драгета Белошинова. В залата на Арменския културен институт бе проведена възпоменателна вечер, посветена на Емилиян Станев. Специален гост на вечерта бе актьорът Карой Меч, който не за първи път взема участие в българските вечери и е очакван гост за публиката. Тясно е сътрудничеството на Българското самоуправление в V район и с Малко театро. На 25 ноември с подкрепата на местното самоуправление се състоя представлението на Малко театро в театър Мерлин в рамките на Международния фестивал за съвременна драма. Със закупуването на спонсорски билети самоуправлението е подпомогнало международния проект на българския малцинствен театър Цирк Европа с участието на театри от четири европейски страни. Наред с това с материалната подкрепа на БС в V район са били организирани тържествата за Димитровден, БУЛФЕСТ, Йордановден и 24 май.

A bolgár kultúra ápolása

Az V. kerületi Bolgár Kisebbségi Önkormányzat tevékenysége a 2008-as évben

December 17-én az V. kerületi Bolgár Kisebbségi Önkormányzat Emilian Sztanев emlékestet rendezett az Örmény Kulturális Intézetben. Az est vendége volt Mécs Károly színművész is, aki nem először vesz részt bolgár rendezvényen, többször lépett már fel a Bolgár Művelődési Házban is. Az V. kerületi Bolgár Kisebbségi Önkormányzat, amelynek elnöke Belosinova Dragetta, szoros együttműködést folytat a Malko Teatróval is. November 25-én a Malko Teatro az ő támogatásukkal lépett fel a Merlin Színházban a Kortárs Drámafesztiválon. Szponzori jegyek vásárlásával támogatták a színház júniusi nemzetközi projektjét. Az önkormányzat több más rendezvényt is támogatott 2008-ban, így például a Demeter-napot, a Bulfestet, május 24-ét és a Vízkeresztet.

Коледата на Малко театро и Янтра

Малко театро и Янтра отпразнуваха заедно своето коледно тържество, на което поканиха сътрудници и почитатели. Празникът се състоя в Музикалното училище в XV район на Будапеща. Вечерта беше приятелска, без стреса на сцената и поредното представление, но нито празнуващите, нито техните гости успяха да се сдържат. Под звуците на акордео-на на Слободан Вертетич и на кавала на Давид Ередич се изви хоро, на което се хванаха и най-малките, за да усвоят първите си стъпки в голямото семейство. Заедно с танцьорите от Янтра, бяха дошли и много родители, а задомените вече младежи доведоха своите малки деца, така много поколения празнуваха заедно, свързвайки нишката на традицията с днешния ден. Трапезата бе наредена с вкус и традиционни ястия, приготвени от домакините.

A Malko Teatro és a Jantra karácsonya

A Malko Teatro és a Jantra néptáncegyüttes együtt ünnepelte meg a karácsonyt a XV. kerületi Bolgár Kisebbségi Önkormányzat által rendezett ünnepségen. A baráti hangulatú esten, amelyen a résztvevőknek számukra szokatlan módon nem kellett fellépniük, a házigazdák által készített ételekkel megrakott asztal várta a vendégeket. Wertetics Szlobodán tangóharmónikájának és Eredics Dávid kavaljának hangjára a táncegyüttes tagjai és a többi vendég is táncra perdült, sőt egészen kicsi gyerekek is beálltak a körtáncba, akik most tanulják az első lépéseket. A fiatalabb táncosok a szüleikkel érkeztek, a családosok pedig a gyerekeiket is elhozták, így több nemzedék ünnepelt együtt a nagyon jó hangulatú rendezvényen.

Нова година в Зугло

На 11 януари българите в Зугло за пореден път се събраха, за да отбележат новата година. Все повече българи се стичат на мястото на традиционната сбирка, за да се видят и да си пожелаят здраве и дълъг живот, радост и успехи. След приветствието на Ангел Грозданов, заместник-председател на Българското самоуправление в Зугло, учениците Чаба Петро и Гергей Петро от Българското училище за роден език казаха сурвакарски пожелания и сурвакаха гостите на тържеството. Обичаят заработи и децата получиха за благословията дребни пари. Председателката на самоуправле-

нието Моника Тютюнкова чакаше гостите с топла пита, в която беше скрита пара и всеки можа да си опита късмета за новата година. Неизвестността продължи до последния момент, защото парата се показва чак в последното парче от питката, затова пък напрегнатото очакване повиши градус на настроението.

Танцов състав „Янтра“ изнесе кратка програма, след което танцьори и гости заедно извиха хоро.

Моника Тютюнкова сподели, че целта на Българското самоуправление в Зугло е да организира мероприятия, които да обединяват хората, да ги събират заедно, за да

се чувстват част от една общност. За пример спомена организираната неотдавна екскурзия до град Егер, както и за по-нататъшните планове за подобни изяви. Вече трета година се провежда и съвместното градинско увеселение на българи, гърци и сърби в Зугло, които събрани на обща балканска трапеза, играят хора и се веселят заедно.

Наред с това Българското самоуправление в Зугло подкрепя общите прояви на българите (като 24 май, Димитровден, Коледно-новогодишна вечеринка и др.) не само материално, а и с участието на българите от Зугло в организацията и провеждането на празниците.

Újév Zuglóban

Január 11-én a zuglói bolgárok ismét összegyűltek, hogy megünnepeljék az újévet. A találkozó színhelye ezúttal is a Szőnyi Hotel étterme volt.

Grozdanov Angel, a Zuglói Bolgár Önkormányzat elnökhelyettesének köszöntője után a Petró Csaba és Petró Gergely, a Bolgár Nyelvoktató Kisebbségi Iskola tanulói adták elő a hagyományos bolgár újévköszöntőt.

Tyutyunkov Mónika, az önkormányzat elnöke meleg kenyérral várta a vendégeket, amelybe egy pénzérmét rejtett el, és mindenki kipróbálhatta a szerencsáját a kenyérből törve. A pénz-

érme végül az utolsó darab kenyérből került elő. Ezután a Jantra Néptáncgyűttes rövid műsora következett, majd a táncosok a megjelentekkel együtt jártak körtáncot.

Tyutyunkov Mónika elmondta, hogy a Zuglói Bolgár Önkormányzat fontos feladatának tekinti, hogy olyan rendezvényeket szervezzon, amely közelebb hozza egymáshoz az embereket, hogy közösségben érezhessék magukat. Tavaly már harmadik alkalommal került megrendezésre a közös bolgár-görög-szerb kerti parti is, ahol az emberek a balkáni ételekkel rakott asztalok mellett járhatják a körtáncokat és mulathatnak együtt.

A Zuglói Bolgár Önkormányzat rendszeresen támogatja a Magyarországi Bolgárok Egyesülete által szervezett rendezvényeket is (május 24., Demeter-nap, karácsonyi-újévi est).

Коледа и Нова година в Дебрецен

По отколешна традиция голямото семейство на българите в Дебрецен се събра, за да отбележи заедно Коледа и Нова година. Да споделят общия празник, на гости им дойдоха приятелите им от Мишколц и Фелшбьожолца. В стъкмениа с обич български кът бяха подредили: суровачка, бъклица с вино, плодове и чесън – против болести и лошотии. Българска беше и празничната трапеза – с постни сърми и погача. И млади, и стари с нетърпение търсеха в баницата своите късмети. А парата се падна на пишещата тези редове.

Сполай ти, Димитранке, за сръчните ръце, за голямото сърце и за уменията ти да пазиш и да предаваш най-ценното от българския дух!

Родна музика, в изпълнение на група „Джумбарлък“ сгряваше раздумката на хората, а най-мераклиите тропнаха кръшно хоро. Претворен беше обичаят Коледуване, благослов пожела на всички здраве и берекет. А малката Нели и големият бай Коста от Мишколц суровакаха всички с думите:

*Събрали са венди деца
Да сур'вакат млади, стари.
Надфацат са кой да фани,
Врата напред да утвори.
Сурва, сурва веч година!
От нов' жито – пълна крина,
Пълна кесия със парички –
Бяло сребро и жълтички.
Живо-здроаво до година,
До година, до амина....
Дай ми форинт да замина!*

Смах и аплодисменти съпроводи последния стих, осъвременен от бай Коста.

Да е весела и задружна, да е мирна и честита Новата година!

За голямото семейство на българите от Дебрецен, Мишколц и Фелшбьожолца:

*Венета Янкова,
лектор по български език
и култура в Дебреценския
университет*

Karácsony és újév Debrecenben

A debreceni bolgárok nagy családja a hagyományoknak megfelelően együtt is megünnepelte a karácsonyt és az újévet. Az ünnepségre eljöttek a miskolci és a felsőzsolcai barátai is. Az asztalon bolgár ételek sorakoztak, és mindenki türelmetlenül kereste a szerencsáját a rétesben. A pénzérme végül ahhoz került, aki ezeket a sorokat írja.

A Dzsumberlak együttes által játszott bolgár zenére többen a körtáncba is beálltak, a kis Nelli és Koszta bácsi pedig bolgár szokás szerint újévköszöntő verset is mondtak, amelyet Koszta bácsi kissé átköltött, a jelenlévők nem kis derűtségére. Boldog, békés új évet mindenkinek!

*Veneta Jankova
bolgár lektor
Debreceni Egyetem*

Носталгично

На 2 януари предаването Рондо излъчи 26 минутен филм за танцовия състав Зорница, който вече 7 години събира българските жени в Будапеща. Роден от носталгията по напуснатата родина, Зорница обединява преди всичко първо поколение българки, които по този начин поддържат жива връзката си с родната култура и си създават приятелска среда в страната, в която са се заселили като възрастни. Танцът и песента са катализатори на тези контакти, а ежеседмичните репетиции създават ритъма на срещите. В тези събирания най-важното обаче е да се срещнеш с хората, да си създадеш своя среда, в която винаги си чакан и приет. Жените от Зорница са успели в най-трудното – човешкия контакт.

Nosztalgia

Január 2-án a *Rondó* c. műsor 26 perces filmet sugárzott a Zornica Hagyományörző Csoportról, amely immár 7 éve működik Budapesten. Az elhagyott szülőháza iránt érzett honvágy köti össze azokat a bolgár asszonyokat, akik így módon élő kapcsolatot ápolnak a bolgár kultúrával és baráti társaságot is alkotnak abban az országban, ahova felnőtként kerültek. A tánc és a dal ezeknek a kapcsolatoknak a katalizátora, a hetente egyszeri próbák pedig rendszeressé teszik a találkozást. Ezek a találkozók a legfontosabbat biztosítják a Zornica tagjai számára – az emberi kapcsolatokat.

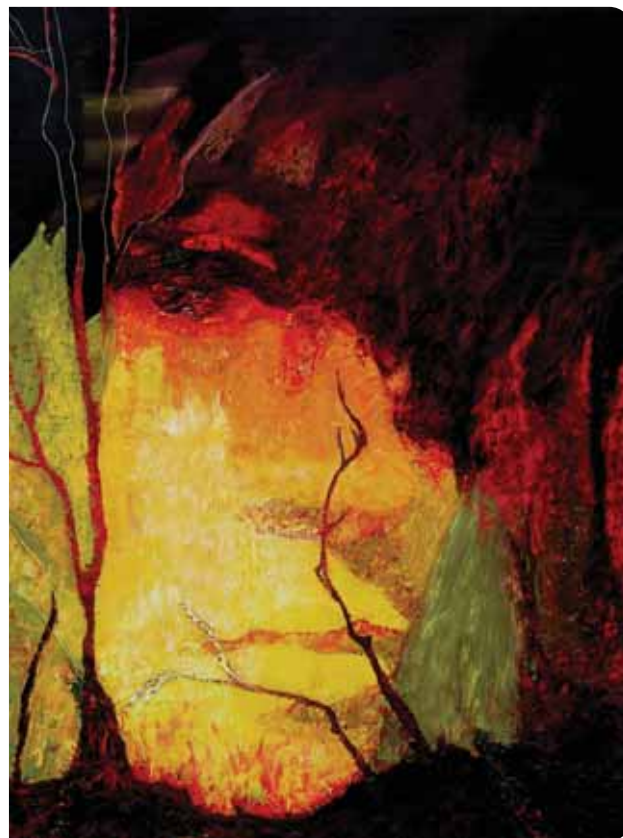
В Сегед

Българското самоуправление в Сегед и Славянският институт при Сегедския университет организираха на 12 декември среща за студентите, завършили българска филология в Дома на националностите. По време на вечерта, която премина в добро настроение, организаторите изненадоха присъстващите и с викторина с въпроси за България, българската история, литература, език и култура. Въпросите бяха подготвени от Барбара Халаши, Кристина Петров, Моника Фаркаш Барати, Рената Варга и българският лектор Маринела Вълчанова.

Találkozó Szegeden

A Szegedi Bolgár Kisebbségi Önkormányzat a Szegedi Egyetem Szláv Intézetével közösen december 12-én találkozót szervezett a Szegeden végzett és a jelenlegi bolgár szakos hallgatók számára a Nemzetiségek Házában. A jó hangulatú rendezvényen a szervezők egy kvíztájkával is kedveskedtek a megjelenteknek, a Bulgáriához, a bolgár történelemhez, irodalomhoz, nyelvhez és kultúrához kapcsolódó kérdéseket Halasi Barbara, Petrov Krisztina, Farkas Baráthi Mónika, Varga Renáta és Marinela Valcsanova bolgár lektor állították össze.

тините ѝ призовават за спасението на Земята, която е сериозно заплашена от замърсяването на въздуха, водата, почвата и планините от боклуците, които ежедневно произвеждаме, от глобалното затопляне, от разтопяването на ледовете, от унищожаването на горите, от превръщането в пустини на огромни територии, от замърсяването, което бълват заводите... Темите са взети от ежедневието, сякаш дори вече не им обръщаме внимание, затова е много важно въздействието на изкуството, което с фини внушения ни насочва към същественото. Жения Боукова поставя с лекота дори и най-трудните теми и ги интерпретира на свой художествен език убедително и по залужаващ внимание начин.

Ökológia és művészet

Zsenia Bozukova kiállítása

Január 12-én a Fő utcai Zöld Galériában Sinkó István képzőművész és művészetkritikus nyitotta meg Zsenia Bozúкова önálló kiállítását, amely január 30-ig látogatható.

Zsenia Bozúкова már több képsorozatot készített a környezetvédelem, a földünket fenyegető veszélyek elleni harc témájában. Képei felhívják a figyelmet a lég-, víz- és talajszennyezés, a hulladék, a globális felmelegedés, a jégolvadás és az erdőirtás által fenyegetett Föld megmentésének fontosságára. Témáit a

mindennapokból meríti, hogy a művészet hatásával fordítsa a figyelmünket a legfontosabbra. Zsenia Bozúкова a legnehezebb témákat is meggyőzően és figyelemre méltó módon interpretálja.

Екология и изкуство

Изложба на Жения Боукова

На 12 януари в Зелената галерия на ул. Фьо бе открита самостоятелна изложба на Жения Боукова. Изложбата откри художника и критика Ишван Шинко и може да бъде видяна до 30 януари, всеки ден от 9 до 16 часа.

Жения Боукова има вече няколко поредици, посветени на темата за опазването на околната среда, против опасностите, които заплашват планетата и които навярно все още можем да предотвратим. „В центъра на Универсума Жения поставя мислещия и съзнателен човек, който насочва събитията със своята чувствителност“ – казва за картините ѝ критичката Бригита Мулади. Кар-

Български

Издание на Българското републиканско самоуправление, 1093 Будапеща, ул. Лония 41

Редакция

Андреа Генат (главен редактор),
Моника Тютюнкова,
Светла Кюсева
Отговорен издател
Данчо Мусев

Издава се с подкрепата на Фонда за национални и етнически малцинства в Унгария, СБС и на Българските самоуправления в IV, V, VIII, IX, XIII, XIV, XV, XVIII, XXI и XXIII район на Будапеща и във Фелшъжолца, Печ, Сегед, Дунахарасти, Дунакеси, Лорев, Мишколц, Дебрецен, Сигетсент-миклош, Ерд и Естергом.

B o l g á r HÍREK

A Bolgár Országos Önkormányzat
(1093 Budapest, Lónyay u. 41) kiadványa

Szerkesztőbizottság

Genát Andrea (főszerkesztő),
Kjoszeva Szvetla, Tyutyunkov Mónika
Felelős kiadó
Muszev Dancso

Megjelenik a Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért Közalapítvány, a FBÖ és a IV, V, VIII, IX, XIII, XIV, XV, XVIII, XXI. és XXIII. kerületi, valamint a Felsőzsolcai, a Pécsi, a Szegedi, a Dunaharaszti, a Dunakeszi, a Lőrévi, a Miskolci, a Debreceni, a Szigetszentmiklósi, az Érdi és az Esztergomi Bolgár Kisebbségi Önkormányzat támogatásával.
ISSN 14163098
MS Mester Stúdió, Globe Print Nyomda

Житие на св. мъченик Трифон

Свети мъченик Трифон се родил около 225 г. в с. Комсада, близо до гр. Апатия, в малоазийската област Фригия, Римската империя. Родителите на св. Трифон били дълбоко вярващи християни и отрано се потрудили над своето чедо да

ли, но накрай родителите й се убедили, че за болестта й няма лек. Тя обаче непрестанно повтаряла едно и също: „Никой не може да ме излекува, освен Трифон.“ Тия думи отдавали на душевното й страдание и ги отминавали без внимание. Но кога-

тора към християните станало толкова явно, че вече го смятали за таен християнин. Той обдарил богато свети Трифона и с благодарност го изпратил у дома му. Но сърцето на юношата било чуждо за богатството, затова той раздал из пътя си всичко на нуждаещите се.

Когато римският императорски престол бил зает от Декий Траян (249-251), за християните настъпили тежки дни. Новият император се заел да изкорени християнството. Той наредил на цялата империя християните да се заставят да се върнат към езичеството. Онези, които не се покорят, да бъдат избити.

В това време управител на източните римски земи бил някой си Аквилин. Донесли му за свети Трифон – че е християнин; че знаел разни хитрини за лекуване на болести; че не зачитал царската воля; че обикалял села и градове, лекувал болни и подмамвал тях и близките им да стават християни; че открито осмивал великите богове на римляните. Аквилин веднага наредил да заминат стражи за Фригия, да издирят виновния и да го докарат на съд в Никея, където било седалището на управлението. Светецът бил лесно намерен, понеже за ревността му по Бога, за многобройните му чудеса и усърдието му в разпоространението на вярата се говорело из цяла Фригия.

Вестта на стражата, изпратена да го арестува, стигнала до него много по-рано от самата стража. Св. Трифон имал предостатъчно време да се укрие. Той обаче не се възползувал от това. Времето до пристигането на стражата той прекарал в пост и молитва. А когато тя дошла, той я посрещнал и се предал. Когато въвели младежа в съдилището, съответният съдебен служител, на име Помпиан, се обърнал с висок глас към Аквилин:

– Ето юношата от Анамия, представен на твое величество за съд, е застанал пред светлата ти власт.

– Застаналият насреща – обадил се Аквилин – да ни каже своето име, своята родина и своята съдба, а също и да изповяда вярата си.

– Името ми е Трифон, родното място – село Комсада, което е в околностите на град Апатия. Съдба у нас няма, защото вярваме, че всичко става по Божи промисъл, а не по съдба и движение на звездите, нито пък случайно, както вие вярвате. По живот не съм роб, а свободен. Единствено на Христа служа. Христос е моята вяра. Христос е моята слава и похвала.

– Мисля – казал управителят, – че досега не си чул за царската заповед – всеки човек, който се нарича християнин и на боговете не се покланя, да бъде предаден на смърт. Опомни се прочее и се отречи от своята измамлива вяра, за да не бъдеш хвърлен в огън.

– О, ако бих се сподобил чрез огън и чрез всички мъки на света да умра за името на моя Бог, Господ Иисус Христос!

– Чуй, Трифоне, съветвам те да принесеш жертва на боговете. Пледам те млад тялом, а зрял по ум и не ми се иска зле да свършиш.

– Зрял по разум ще бъда, ако принеса свършено изповедание на моя Бог, ако опазя като много ценно съкровище неизменно благочестивата в Него вяра, и ако стана жертва за принеслия в жертва Себе Си заради мене.

– Ще предам – заплашил управителят – тялото ти на огън, а душата ти най-люто ще измъча.

– Ти ме заплашваш с огън, който се гаси. аз пък предупреждавам вас, неповярвалите, за опасността от вечен огън, който не се гаси. Отстъпи прочее от суетите и познай истинския Бог, за да не се разкайваш, когато се намериш във вечния огън! Аквилин загубил самообладанието си, което си налагал заради своето достойнство, разгневил се и дал заповед да изтезават юношата: да снемат дрехите му, да го окачат на едно дърво и да го бият, докато се откаже от своя Бог. Подсъдимият, като чул заповедта, веднага започнал да се съблича.

Цели три часа жестоко били юношата. Тялото му се покрило с рани

и кръв. Въпреки това, той не само не се отречъл, но и стон дори не издал. Острите болки от многобройните рани потъвали в дълбоката му обич и безпределна преданост към Бога.

Управителят наредил отново да го затворят и заминал на обиколка из областта. Като се завърнал, той го извикал пак на съд.

– Наказа ли те достатъчно – запитал той – дългият ти престой в зат-

– Докога, Трифоне, не ще обръщаш внимание на мъките? Докога не ще те докосва лютивината на болките?

– Докога ли – отвърнал свети Трифон – не ще познаваш силата на Христа, която е у мене, и докога ще изкушаваш Светия Дух?

Последвала нова заповед за изтезания. Но напразно. На Аквилин не оставало нищо друго, освен да издаде смъртна присъда: Трифон да се изведе извън града и да бъде обезглавен с меч!

разгорят в сърцето му любов и преданост към Бога. Трудът на родителите скоро дал своя плод. Свети Трифон бил още дете, когато по негова молитва Бог вършел чудеса. Римският император Гордиан (238-244) не бил християнин, но не преследвал последователите на Иисус. И Бог му сторил милост за това. Той имал дъщеря Гордиана – умна и хубава. За нея идвали видни и прославени момци. Но в това време тя тежко заболяла душевно. Мъченица и терзана, тя се хвърляла в огън, хвърляла се и във вода от мъка. Идвали най-способни лечите-

то нямало вече какво да правят, императорът наредил да се провери навсякъде из империята има ли такъв човек Трифон, който лекува болни, и да го доведат.

Св. Трифон тогава бил 17-годишен. Довели го в Рим. И понеже Бог тъкмо чрез него дал изцеление на Гордиана от тая болест, истинността на обясненията му, че живеят и истинният Бог, в Когото вярват християните, е излекувал девойката, била очевидна за всички. Мнозина повярвали и се кръстили. Императорският дом се изпълнил с радост. Благоволенieto на импера-

вора, за да се подчиниш на царската заповед и да паднеш на колена пред боговете?

– Мой Бог и Господ е Иисус Христос, Комуто служа с чисто сърце. Той ме научи и утвърди, непоколебимо да пазя вярата си в Него. На Него прочее, истинският цар и Бог, се покорявам и пред Него коленича!

Управителят наредил да забият гвоздеи в ходилата му и бос да го развеждат из заснежените градски улици, като непрестанно го бият. След това мъчение, на което целият град станал свидетел, той отново бил изправен на съд:

Преди да отсекаат главата му, св. Трифон застанал с лице към изток, благодарил на Бога, че го е удостоил с мъченически венец и възнесъл последното си моление – да се всели душата му в небесното царство. Докато още се молел, той склонил глава и починал. Не станало нужда палачите да се занимават повече с него.

Местните вярващи прибрали тялото да го погребат в своите гробища, но мъченикът им се явил насъне и поискал да го погребат в родното му село. Те постъпили според волята му.

Коледно тържество в БУСЕУ „Христо Ботев“

„Коледа е топлината на чувството, че си специален и обичан.

Коледа носи усеждането за нещо свидно и мило, за семеен уют и тържественост, когато целият свят греє с милиони светлилки и пъстри гирлянди. Хубаво е да празнуваме заедно, защото във всеки празник има нещо магическо, тайнствено и неповторимо.“

С тези думи започна Коледното тържество в БУСЕУ „Христо Ботев“. Празникът бе старателно и дълго подготвян от учениците от 4, 5 и 6 клас, които сами написаха сце-

нария, ушиха костюмите, украсиха фоайето. Главните герои – джуджето Мимини, Феята от Царството на доброто, Снежинката, елфът Клаор и ангелът, разказаха за произхода на коледните празници, за тайнството на Рождеството.

Докато увлекателно представяха българските коледни и новогодишни традиции, стопанката, облечена в национална носия, подреждаше софрата.

„За българина хлябът е символ на сигурността, ситостта и живота. Във всеки елемент от украсата на питата се влага особен смисъл за доброто на дома.“

Стопанката разчупи питата, остави първото парче за Богородица, а после подаде и на всеки от гостите. Най-голям бе късметът на счетоводителката Ети, защото паричката се падна на нея.

„Вечерят домакините и нетърпеливо се ослушват: няма ли да се чуе песента на коледарите? Това е най-тържественият момент в Коледната нощ! В тоя обичай е въплъте-

но всичко, цялата мъдрост и разбирания на народа! Всичко е ваяно столетия, обмисляно и осмисляно, изглаждано откъм смисъл, израз, мелодия. И каква бодра, жизнерадостна е тая мелодия! Като весели звънци на шейна звучи коледарската песен.“

След тези думи на Джуджето Мимини с песента „Ой, Коледо“ влязоха коледарите, поздравиха всички, а един от тях сурвака и нарича за здраве, благодат и дълголетие. Според обичая стопанката им благодарил и им даде гевречата. Коледа е празник, пълен с очакване и възшебства, с чудеса и доброта, но нямаше да е това, което е, ако не

Karácsonyi ünnepség a Bolgár Iskolában

A Hriszto Botev Bolgár-Magyar Általános Iskola és Gimnázium idei karácsonyi ünnepségének műsorát a 4., 5. és 6. osztályos tanulók állították össze. Saját maguk írták meg a forgatókönyvet, maguk varták a jelmezeket és ők díszítették fel az előteret is. A főhősök: Mimini törpe, a Jó Tündér, Hópelyhecske, Klaor tünde és az angyal elmesélték az ünnep eredetét és a karácsony titkát.

Amíg ők a bolgár karácsonyi és újévi szokásokról beszéltek, a népviseletbe öltözött háziasszony megterítette az ünnepi asztalt, megtörte a kenyeret, az első darabot félretette Szűz Máriának, majd az összes jelenlévőt megkínálta vele. A legnagyobb szerencséje Etinek, az iskola könyvelőjének volt, mivel ő találta meg pénzérmét.

Ezután egy bolgár karácsonyi népdal következett, amelynek

hangjára bejöttek a karácsonyköszöntő fiúk. A háziasszony a hagyományoknak megfelelően peracet adott neki köszönetképpen. A karácsonyi ünnepség nem lehetett volna teljes a Mikulás nélkül, ő volt a leginkább várt vendég ezen a délelőtn. A gyerekek, még a legkisebb óvodások is, izgatottan és várakozással telik álltak a Mikulás elé, hogy elmondjanak neki egy verset vagy elénekeljenek egy dalt. Nem is maradt el a jutalmuk: az óvodások egy-egy könyvet, az iskolások pedig kekszet és csokoládés édességeket kaptak tőle. Az ünnepség végén pedig a Téli táncra hívott mindenkit, hogy együtt mulassanak kicsik és nagyok.

Daniela Bogdanova
bolgár nyelv és irodalom tanár

bеше Дядо Коледа. Много бяха гостите на тържеството – децата от българската детска градина, родители, приятели, но най-чаканият гост бе добрият и щедър старец. Щастие грееше в детските очи, усмивки озариха лицата, когато влязоха Дядо Коледа и Снежанка. В торбата имаше дар за всеки, но най-напред децата трябваше да покажат какво знаят.

Най-ентузиазирани бяха малчуганите от детската градина, които изпълняваха стихчета, сурвакаха, почерпиха с приготвени от тях вкусни сладки. Български и унгарски стихове рецитираха и учениците, а вокалната училищна група изпълни две коледни песни.

Впечатлен от желанието на децата да покажат какво знаят, дядо Коледа им благодари. Настана приятният и очакван момент – раздаването на подаръците! Децата от детската градина получиха книжки, а учениците – бисквити и шоколадови сладкиши.

Накрая дядо Коледа покани всички да се забавляват заедно: „Не е ли време за танци? Нека да се повеселим!“ Сърдечно благодарим на всички, които със своите усилия и добротворство направиха съвместен и възможен празник на децата!

Даниела Богданова
учител по български език и литература

A legvarázslatosabb ünnep

A vásárnapi óvodába járó gyerekek izgatottan várták a karácsonyi ünnepséget és az ajándékokat december 20-án. Az ünnepelőbe öltözött, fénylő szemű kicsinyek a szokásosnál csendesebben ültek le a helyükre, de hamarosan élénk zsvaj lett, amikor elkezdtek díszíteni a karácsonyfát. Amikor a karácsonyfa fényei kigyulladtak, hirtelen csengőszó hallatszott, és a Mikulás megjelent az ajtóban. A gyerekeknek ki kellett érdemelniük az ajándékot, így először a bátrabbak, majd később a félénkebbek is kiálltak elmondani egy verset vagy elénekelni egy dalt. A gyerekek között ott voltak a Bolgár Nyelvoktató Kisebbségi Iskola 1. osztályos tanulóinak egy része is, akik megmutatták a Mikulásnak, hogy három hónap alatt megtanultak olvasni bolgáru. A gyerekek produkcióit a Mikulás nagy élvezettel hallgatta, majd kiosztotta az ajándékokat. A varázslatos ünnep karácsonyi dalokkal, beszélgetéssel és az édességek elfogyasztásával ért véget.

Canka Marinova – Vásárnapi óvoda

Най-вълшебният празник

„С червените ботушки / потропва дядо Мраз, / дечица веселушки, / шейната спря пред вас.“

Няма българин, който да не е израснал с тази зимна песничка и да не си спомня за нея с носталгия и топлина. И макар името на добрия старец да се е променило през годините от дядо Мраз на дядо Коледа, и днешните деца си припаяват весело във всеки дом: „Подаръци ще има за всички от сърце, за Новата година да тропнем ний хорце.“

Подаръци – това очакваха с много възнеение и трепет и малчуганите от Неделната детска градина на 20 декември. Красиво облечени, с блестящи очички те влизаха и сядяха на своите столчета, притихнали и леко развълнувани. Скоро обаче се разшумяха, защото трябваше сами да украсят коледната елха. С огромно желание, те се справиха чудесно и

елхата... грейна. Само миг след това се чуха звънчетата от шейната на дядо Коледа и той се появи на вратата на стаята. Всяко дете го гледаше с нескрит интерес докато той сядаше да си почине от дългия път. Но за да получиш подарък трябва да си го заслужиш. Първо най-смелите, а после и по-свитите деца изнадаха белобрадия старец със стихчета и песнички. Сред присъстващите бяха и част от първокласниците от Българското училище за роден език. Те показаха на дядо Коледа, че за тримесеца вече могат да четат на български език и прочетоха с удоволствие от дъската най-димните думички – снежинки, пързалка, сняг, дядо Коледа, шейна и др. А след това поздравиха всички с песента „Зима“. Добрият старец с грейнала усмивка се радваше на всяко изпълнение и скоро започна със задоволство да раздава очакваните подаръци. Децата с радост му отговаряха на всеки зададен от него въпрос и бързаха да погледнат това, което са получили. Коледни песни, снимки, почерпка и сладки приказки между деца, родители, учители и близки – това беше продължението на този възшебен празник. Празник, който ражда надежда за нов, по-добър живот и късмет, празник, който изпълва душите и сърцата на хората с топлина и доброта един към друг. Най-светлият, най-яркият, най-вълшебният.

Цанка Маринова
Неделна детска градина

България очаква унгарските средни и дребни предприемачи

През януари България отпразнува втората годишнина от влизането си в Европейския съюз. В резултата на нахлуването на чуждестранен капитал през тези две години българската икономика се заздравя и създава идеални условия за местните и чуждестранни предприемачи, сред тях и унгарските средни и дребни производители.

Според българските статистически данни през 2008 г. в България е имало 265 предприятия с унгарско участие, от тях всъщност 100-120 функционират реално. Ицван Черепеш, съветник на България Маркет и на IDTH заяви за вестника, че българите чакат с разтворени обятия чуждестранните капиталовложители и правителството прави всичко възможно, за да привлече и да задържи в страната капитали. Именно с тази цел се планира и намаляването на вноската, необходима за основаване на ООД и ЕООД (дружество или еднолично дружество с ограничена отговорност) от 5000 лева (ок. 2600 евро) на 100 лева. С тази стъпка ще бъде премахната още една пречка пред дребните и

средни предприемачи, тъй като в страни, в които основният капитал е значително намален - или съвсем е премахнат – предприемаческата активност се повишава и се създават нови работни места.

Според Ицван Черепеш България не е разтърсена от икономическата криза, тъй като националната валута е обвързана (по-рано 1:1 с марката, а сега) 1:1,95 с еврото, благодарение на което няма колебания във валутния курс. През първите девет месеца на 2008 г. БНП е нараснал със 7% в сравнение със същия период за 2007 г., което означава, че българската икономика е постигнала резултатност от 48 милиарда лева или близо 25 милиарда евро, пише на сайта на www.bulgaria-market.eu. България възнамерява да въведе еврото през 2009-2010 г. и вече е отговаря напълно на три от петте показателя. Ицван Черепеш смята, че ако България бе въвела обвързания валутен курс една година по-рано, щеше да може още сега – заедно със словациите – да се присъедини към еврозоната.

Унгарско-българска стопанска камера (УБСК), основана през юли миналата година по инициатива на 45 предприемачи, създава условия за сближаване на участниците в българския и унгарския стопански живот. Новата институция е основана с цел да съдейства за развитието

на търговията между двете страни, унгарския експорт и българския импорт, както и да насърчава българските и унгарските капиталовложения и да повишава тяхната ефективност – заяви Черепеш, председател на УБСК. Всеки, който се интересува от българския пазар, може да стане член на камарата.

Засилва се навлизането на унгарския експорт и на услугите, а строителният отрасъл крие неразкрити досега възможности. Благодарение на природните си дадености, България е отлична дестинация за любителите, както на зимните, така и на летните спортове, а строителните предприемачи могат да вземат участие в изграждането на тяхната структура.

Бизнес контакти могат да се изградят най-лесно на организирани в България международни панаири. Тези панаири са важни мотори за българската икономика: годишно се организират около 250 международни и български специализирани изложби, промоции на стоки, симпозиуми, търговски форуми в цялата страна. Следващият международен панаир – АГРА – който от години наред е най-посещаваното българско агропромишлено изложение, ще се състои от 18 до 22 февруари в Пловдив. Там са добре дошли както производители, така и разпространители на селскостопански, храни-

телновкусови, полуготови и готови продукти от Унгария. За да се представят успешно, участниците могат да кандидатстват за безвъзмездна субсидия в конкурса, обявен съвместно от IDTH и Министерството на икономиката.

Издаваме благодарност на www.bulgaria-market.eu за оказаната помощ.

Държавата затяга режима за лекарствата с рецепта

Държавата най-после започна да взема мерки срещу една от порочните практики в здравната ни система - отпускането на медикаменти по лекарско предписание без рецепта. Отдавна по закон аптеките нямат право да продават тази пре-парати без рецепта, но законът масово не се спазва поради липса на механизъм за контрол. С промяна в наредбата за отпускане на лекарства, влязла в сила през декември, всяка аптека вече е длъжна да поддържа регистър на лекарствата с рецепта, които отпус-ка на клиентите си, и на рецептите,

които е обслужила. Агенцията по лекарствата пък вече ще може да прави ревизии на получените по фактура лекарства, на продадените, на наличностите и на регистрите с отпуснати по рецепта препарати. Така ще може да се засича дали има продадени в нарушение на закона медикаменти.

Жилищата в София поевтинели с 20%

В края на 2008 и началото на тази година цените на жилищата в София са се понижили с до 20% в сравнение с първите месеци на миналата година. Това показва анализ на „Явлена“, направен на базата на реални сделки, сключени напоследък.

В момента сделки се извършват основно по две причини: или купувачът има спешно нужда от жилище, или продавачът се нуждае от пари, коментират брокери. Останалите изчакват.

Най-значителен е спадът в северните квартали на София като „Левски“ и „Надежда“. Там понижението на цените в края на 2008 г. достига близо 20%. Ако в началото на

миналата година жилищата вървяха средно по 900 евро/кв.м, в момента те са около 700-750 евро/кв.м. В края на 2008 г. спадът на цените в западните квартали също се движи между 10 и 20%. Например ако средната цена на жилищата в „Люлин“ в началото на м. г. е била 930 евро/кв.м, в края на годината тя достига до 800 евро/кв.м. Понижение на цените има и в източните квартали, най-вече в „Младост“.

Брокерите коментират още, че панелните жилища и апартаментите в начален етап на строителство почти са изчезнали от пазара. Причината е, че на цените на панелните апартаменти може да се намери и нов апартамент, а и строителството е почти замряло.

Bulgária várja a magyar kis- és középvállalkozókat is

Bulgária januárban ünnepelte uniós tagságának második évfordulóját. Két év alatt a bolgár gazdaság a beáramló külföldi tőke hatására megerősödött, ideális környezetet teremtvé a hazai és külföldi vállalkozások, köztük a magyar kkv-k számára is.

A bolgár statisztika 2008-ban kétszázhatvanöt magyar érdekltségű céget tartott nyilván, valójában száz-százhusz hazai vállalkozás működik Bulgáriában. Cserepes István a Bulgaria-Marker és az ITDH tanácsadója lapunknak elmondta:

a bolgárok tárt karokkal várják a külföldi befektetőket, a kormány mindent megtesz annak érdekében, hogy a tőkét az országba csábítsák és ott is tartsák. Ennek érdekében a magyar kft. cégformának megfelelő bolgár EOOD és OOD alapításához szükséges ötezer levás (kb. 2600 euró) törzstőkét száz levára tervezik csökkenteni. A lépéssel újabb akadályt számolnak fel a kisvállalkozások elől, ugyanis azokban az országokban, ahol jelentősen csökkentették - vagy eltörölték az alaptőkét – fokozódott a vállalkozói aktivitás, új munkahelyek jöttek létre.

Cserepes István szerint Bulgáriát nem rázta meg jelentősen a pénzügyi válság, ugyanis nemzeti valutájuk korábban 1:1-

es arányban a márkához, most pedig 1:1,95-ös arányban az euróhoz van kötve, ami kiküszöböli az árfolyamingadozást. Hozzátette: 2008 első kilenc hónapja alatt a bolgár GDP hét százalékkal nőtt 2007 azonos időszakához képest, ami azt jelenti, hogy a bolgár gazdaság összesen negyvennyolc milliárd levás, azaz közel huszonötmilliárd eurós eredményt ért el, írja ezt a www.bulgaria-market.eu honlapjában is. Bulgária 2009-2010-re célozta meg az euró bevezetését, amelynek öt előfeltételéből hármát teljesített. Cserepes István úgy gondolja, hogy ha a bolgárok egy évvel korábban térnek át a kötött árfolyamra, akkor most január elsejével a szlovákok mellett ők is csatlakozhattak volna az euró-övezethez.

A magyar és bolgár gazdasági élet szereplőit még közelebb hozhatja egymáshoz a tavaly júliusban negyvenöt tag részvételével alapított Magyar-Bolgár Gazdasági Kamara (MBGK). Az új intézmény a magyar-bolgár kétoldalú kereskedelemfejlesztés, a magyar export, bolgár import, valamint a magyar és bolgár befektetésösztönzés elősegítésére, továbbá a bolgár és magyar üzleti élet élénkítésére, hatékonysága javítása érdekében jött létre – mondja Cserepes, a MBGK alelnöke. A kamarának bárki tagja lehet, aki a bolgár piac után érdeklődik.

A magyar export és a szolgáltatás áramlása erősödik, a bolgár építőipar pedig további kiaknázatlan lehetőségeket rejt

magában. Bulgária természeti adottságainak köszönhetően ideális célpont mind a téli, mind a nyári sportok kedvelői számára, az építőipari vállalkozások az ezekhez szükséges infrastruktúra kiépítéséből vehetik ki a részüket.

A vállalkozások legkönnyebben a Bulgáriában megrendezett nemzetközi vásárokon tehetnek szert üzleti kapcsolatra. A vásárok a bolgár gazdaság fontos motorjai: évente mintegy kétszázötven nemzetközi és bolgár szakkiállítást, árubemutatót, szimpóziumot, kereskedelmi fórumot szerveznek országszerte. A soron következő nemzetközi vásárt – az AGRA-t –, amely évek óta a leglátogatottabb bolgár agráripari rendezvény – február 18-22 között rendezik meg

Plovdivban, melyre várják a hazai mezőgazdasági, élelmiszeripari, félkész és késztermékek gyártóit és forgalmazóit. A sikeres részvételhez vissza nem térítendő támogatás is igényelhető az ITDH és a Gazdasági Minisztérium közös pályázatán.

Köszönjük a www.bulgaria-market.eu segítségét.

За Нова година

Честита ви Нова година, дечица, честита за нас нека бъде!
Над вашите мънички светли главици Бог радост без край да отсъди!

Вас чакат подаръци, сладки, играчки, елхи с разноцветни свещички, накичени с шарени книжки сурвачки, и с орехи пълни торбички.

Бъдете безгрижни, доволни и свежи, по цял ден играйте на воля, и нивга сълза вашият взор да не мрежи на Бога се майка ни моли.

Край вас тя неволи и грижи забравя, очаква последна утеха, и второ детинство чрез вас преживява, и спомня си родната стряха,

когато и тя като вас бе невинна във свойте игри и закачки, и трепетно чакаше Нова година за нови и чудни играчки.

Сега за себе си нищо не иска. Пред вас своите радости спира, и всяка надежда-далечна и близка във вашите очички намира.

Честита, честита ви Нова година, дечица безгрижно-игриви, от тази, която си отмина, да бъде тя триж по-честита!

Елисавета Багряна

За децата на 60-те, 70-те и 80-те години на 20 век

Ако сте били дете тогава, като погледнете назад, ще ви бъде трудно да повярвате, че сте успели да доживеете днешния ден. Ние се возехме на коли без предпазни колани и без въздушни възглавници. Креватчетата ни бяха оцветени в ярки бои с голямо съдържание на олово. На шишенцата с лекарства нямаше секретни капачета, вратите често не се заключваха, а шкафовете в къщи не се заключваха никога. Пиехме вода от улични чешмички, а не от пластмасови бутилки. На никого дори не би му хрумнало да кара колело с каска. Ужас, нали!

С часове си правехме самоделни колички от дъски и лагери, намерени на някое бунище, и едва когато вече летяхме по наподолището си спомняхме, че сме забравили да им сложим спирачки. Сутрин излизахме от къщи, играехме по цял ден и се прибирахме, когато запалваха уличното осветление – там където го имаше. И през цялото това време никой не можеше да разбере къде сме. Нямаше мобилни телефони, представяте ли си!

Няколко човека ядяхме един сладолед и пиехме лимонада от една и съща бутилка – и никой не умря. Нямахме компютри, 3D игри, компактдискосе, GSM-и, 160 канала кабелна телевизия, интернет и на тълпи ходехме на кино, защото нямаше дори видео!

Затова пък имяхме приятели. Излизахме от къщи и ги намирахме. Ако някой ни трябваше, отивахме у тях и се виждахме с него. Просто така, без предварително обаждане! Сами в този жесток и опасен свят. Без охрана. Как изобщо сме оживели?

Измисляхме сами игрите си, крадахме череши и ги ядяхме с костилките – и на никой костилките не му прорастаха в корема. През междучасията се пръскахме с вода от многократни спринцовки и бутилки от „Веро“. Нашите постъпки си бяха наши собствени и ние бяхме готови за последствията. Порязвахме се, ходехме в синини и натъртвания или си чупехме кокалите – но никой никого не съдеше.

Тиквеник

Продукти: 1 пакет кори (ако желаете може и сами да си направите корите от 200 г брашно и 100 г вода се омесва тестото и се точат 5 кори), 1 кг тиква, 1 ч.ч. захар, 100 г изпечени орехи, 1 ч.л. канела, 1 ч.ч. олио.

Приготвяне: Тиквата се настъргва на ренде и се поръсва със захарта, начуканите орехи и някоко щипки канела, оставя се да престои поне 1 час. Всяка кора се полива с лъжица олио и равномерно се разпределя плънката от тиква. Корите се навиват на руло. Нарездат се в тава, намазана с олио, поливат се отгоре с малко олио.

Пече се на умерена фурна. Преди сервиране може да се поръси с пудра захар по желание.

Tökös rétes

Hozzávalók: 1 csomag réteslap, 1 kg sütőtök, 1 csésze cukor, 10 dkg pirított dió, 1 tk. fahéj, 1 csésze olaj

Elkészítés: A sütőtököt lereszeljük, rászórjuk a cukrot, az apróra vágott diót és néhány csipet fahéjat, és legalább 1 óráig állni hagyjuk. Minden réteslapot meglocsolunk olajjal, és a tölteléket egyenletesen elosztjuk rajtuk. A rétest feltekerjük, kiolajozott tepsibe tesszük, és a tetejét is meglocsoljuk olajjal. Közepesen meleg sütőben megsütjük. Tálalás előtt ízlés szerint porcukorral megszórjuk.

Смятахме, че за всичко сме си виновни ние самите. Представата, че можеш да се откупиш от ченгелата или да се скатаеш от казармата практически не съществуваше. Родителите от онези времена винаги вземаха страната на закона, можете ли да си го представите:

Да-а-а, такива бяхме, а ето какви станахме:

01. Без да искаш въвеждаш пин кода си на микровълновата.
02. Не си играл на пасианс с истински карти от години.
03. Не можеш да си намериш колата на паркинга, освен ако не я повикаш с алармата.
04. Баба ти говори повече за Есмералда и Рич, отколкото за собствените си деца.
05. Знаеш повече за проблемите на Брад Пит, отколкото за тези на собствения си брат.
06. Чуваш по новините, че 50 човека са били взривени и сменяш канала, защото не е нищо ново.
07. Сваляш си обувките, преди да влезеш... в самолета.
08. Имаш списък с 15 телефонни номера, за да се обадиш на 3 членното си семейство.
10. Най-добрият приятел на човека вече не е кучето, а мобилният телефон.
11. Звъниш си всяка сутрин... за да си намериш мобилния телефон.
12. Тъпо ти е, че не можеш да звънеш и на дистанционното на телевизора, като изчезне.
13. Чудиш се на къде да насочиш мебелите си в стаите, където нямаш телевизор.
14. Не знаеш ничий телефон наизуст, дори собственият си, защото всички са ти в GSM-а.
15. Да си забравиш GSM-а в къщи е драма. Единственото по-страшно е да го загубиш!
16. Децата ти играят футбол всеки ден... пред компютъра.
17. Детето ти не може да говори много, но може да чати перфектно.
18. Детето ти пише по-бързо на клавиатурата, отколкото говори.
19. Не си модерен, ако вече си на повече от 20 и още не си спал с някой от твоя пол.

20. Ако си на тинейджърски купон, можеш да пикаеш навсякъде, но не и в тоалетната. Тя е само за секс.

21. Повечето хора родени около 1990 вече са правили повече секс от теб.

22. Ако слушаш песни, чиито текст има смисъл, значи или си прекалено стар или прекалено гей.

23. Цената на квадратен метър в центъра на столицата ти е по-ниска от цената на квадратен сантиметър в любимия ти уебсайт.

24. Сложил си парола на файла с паролите си.

25. Пращаш е-мейли на колегата в съседния офис.

26. Като причина да не поддържаеш връзка с роднини и приятели изтъкваш, че нямат е-мейли.

27. Проверяваш си е-мейла по 5 пъти на ден, но нямаш време да поговориш с майка си повече от веднъж седмично.

28. Ако не получаваш поща вкъщи повече от седмица, се чувстваш пренебрегнат, макар да получаваш редовно само глупави реклами. Ако обаче не получиш никакъв е-мейл за повече от ден-два, даже спам-ът започва да ти липсва.

29. Мразиш да пишеш с химикал, защото няма спелинг чек (проверка на правописа).

30. Използваш си телефона повече за писане, отколкото за говорене.

31. Оплакваш се, че на GSM-ът ти нямаш „copy“ - „paste“.

32. Купил си си дигитална камера, за да правиш колкото си искаш снимки и сега имаш толкова много, че нямаш време да ги гледаш.

33. Спираш пред къщи с колата и използваш GSM-а, за да провериш дали няма някой вкъщи, за да ти помогне с покупките.

34. Ядосваш се на приятелите ти, че закъсняват с 5 минути и още не са ти звъннали на GSM-а.

35. Децата ти не искат да ядат храна, която не е танцувала по телевизията.

36. Ставаш сутрин и влизаш в Интернет, преди да влезеш в кухнята да си направиш кафе.

37. Колкото повече си разпределяш времето, толкова по-малко ти остава.

38. Слагаш наклонени усмивки, дори когато пишеш с химикал.

39. Накланяш си главата на една страна, когато се усмихваш.

40. Четеш това и клатиш глава, и се усмихваш.

41. Дори още по-лошо, знаеш на кого точно ще препратиш тази статия.

42. Прекалено си зает, за да забележиш, че на този списък му липсва номер 9.

43. Даже се връщаш назад, за да видиш, наистина ли няма номер 9.

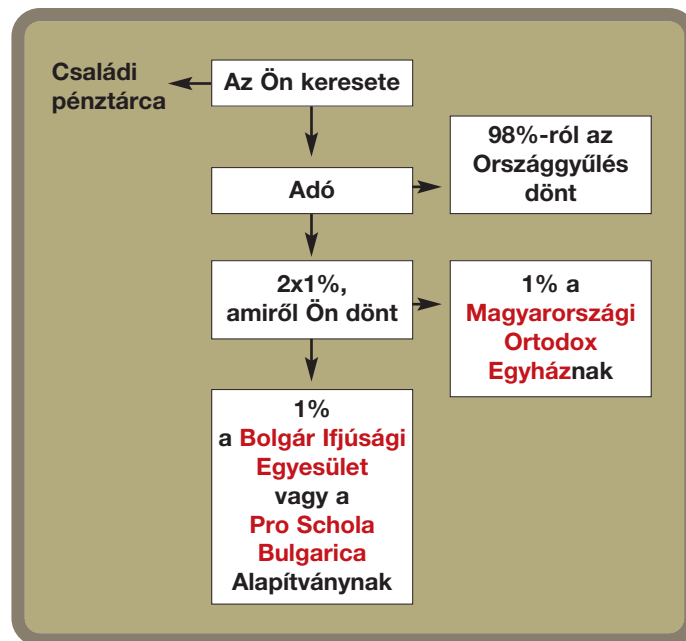
44. А сега се усмихваш. Хайде, препрати го на приятелите си, знам че ти се иска!

По чуждестранния печат

Зарезан

Свети в меката зима февруарският дрян, и лозницата има празник свой Зарезан. Над лозарите скрежът от огньовете сълзи. Идват те да подрежат и асми, и лози. Режат, вдигат „наздраве!“ - пълни бъклицы те: по лозниците прави грозд до грозд да расте. От надежда опити, режат пръчки и здрач. В смях заплакват лозите и се смеят през плач. Слушат: ножица щъка, шушне в огъня скреж и трептят не от мъка, а от майчин копнеж... Свети в меката зима февруарският дрян: и лозницата има празник свой- Зарезан.

Николай Зидаров

Egy százalék!

Önnek május 20-áig adóbevallást kell készítenie, melyhez a hivatalos nyomtatványokat ezekben a napokban kapja meg. Szeretnénk felhívni a figyelmét arra, hogy adóbevallásának első oldalán, a C ablak utolsó sorában jelezheti, hogy nyilatkozatot tesz adója kétszer egy százalékáról – a **Magyarországi Bolgár Ortodox Egyház** (technikai szám: 0372), továbbá a **Bolgár Ifjúsági Egyesület** (18089154-1-41) illetve a **Pro Schola Bulgarica Alapítvány** (adószám: 18066184-1-42) javára.

Ne feledje, ha nem rendelkezik az 1%-okról, azok az állami költségvetésbe kerülnek, és sorsukról mások döntenek – Ön helyett!

Felhívás

A Bolgár Hírek továbbra is várja a bolgár rendezvényekről és eseményekről szóló híreket, tudósításokat. Kérünk mindenkit, aki szeretne anyagot küldeni az újságba, hogy legkésőbb a hónap 10. napjáig jutassa el azt a Bolgár Országos Önkormányzatba. (e-mail: bolgonk@bul.hu).

Обява

„Български вести“ очаква вашите новини и репортажи за български събития и прояви. Обръщаме се към всеки, който би желал да публикува материал във вестника, да го изпрати до десето число на месеца в Българското републиканско самоуправление (или на e-mail: bolgonk@bul.hu).

Трифон Запезан

1 февруари 2008, неделя

10.00 – Св. божествена литургия

11.00 – Водосвет, зарязване на лозата и избор на „цар“ в двора на Българския православен храм „Св. св. Кирил и Методий“ (1097 Budapest, Vágóhid u. 15.)

14.00 – Турнир по табла в Българския културен дом (1097 Budapest, Vágóhid u. 62.)

На 1 февруари менюто ресторант „Царевец“ по стара традиция, ще предлага агнешки курбан и печено агнешко.

Сzőlőmetsző Trifon ünnepe

2009. február 1-én, vasárnap

10.00 – Ünnepi Istentisztelet

11.00 – Vízszentelés, szőlőmetszés és a „cár” megválasztása a Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Pravoszláv Templom udvarán (1097 Budapest, Vágóhid u. 15.)

14.00 – Ostábla-verseny a Bolgár Művelődési Házban (1097 Budapest, Vágóhid u. 62.)

A régi hagyományoknak megfelelően a Carevec étterem étlapján azon a napon bárányleves és báránysült is szerepel.

Най-новият спектакъл на Малко театро на Преглед на малцинствените театри **на 28 февруари от 17 часа** в Кукления театър на бул. Андраши

Елада Пиньо и времето

Представлението на Малко театро е направено по нашумелия роман на Керана Ангелова „Елада Пиньо и времето“. Автори на адаптацията са Керана Ангелова и Габриела Хаджикостова. Музиката е дело на Николай Иванов – музикант, художник и артист. На премиерата ще присъства и българската писателка Керана Ангелова.

След успеха на „Без граници“, отново имаме възможност да видим съвместния спектакъл на Николай Иванов и Габриела хаджикостова!

Елада Пиньо и времето
театрален перформънс

В ролите:
Елада Пиньо – Габриела Хаджикостова
Художникът – Николай Иванов

режисьор: Габриела Хаджикостова
консултант: Ищван Наги
Композитор: Николай Иванов
Визия: Ищван Наги

Билети на касата на Кукления театър.
За повече информация се обърнете към офиса на Българското републиканско самоуправление (тел.: 216-4210)

A Malko Teatro legújabb előadása az ARCUSFEST Nemzetiségi Színházi Találkozón **2009. február 28-án 17.00 órakor** a Budapesti Bábszínházban (1062 Budapest, Andrásy út 69.)

Elada Pinyo és az idő

(fuzionális performance egy felvonásban)

Kerana Angelova eredeti írása, egy mágikus regény, egy egyéni sors krónikája. Hihetetlenül mélyen érzékelteti a létezés intenzitását. Egy olyan regény, mely megrendíti az embert. Egy mágikus szöveg, mely mindenkit kiemel a megszokott érzések világából. Az élet csoda... Az előadás meglepetés: képek és gondolatok szokatlan társítása, a szimbólumok merész használatával a néző egy személyes mitológiában találja magát, mely saját logikája szerint működik, ahol az együttutazó esztétikai gyönyörben részesülhet a szöveg kimeríthetetlen, tarka és lelkesítő ötletei által. A stílus filozofikus és lírai, filozofikusan lírai. Két habitus, két alkotói lelkület fonja össze szokatlan módon szellemi energiáját. A zene, a szavak, az alkotó összhang, a képalkotás segítségével határtalan szabadság születik Hadzsikosztova Gabriella és Nikolai Ivanov mívésen komponált improvizációjában. Fuzionális performance, amely teret ad szövegnek, zenének, festészetnek, mozdulatnak, és végül színházzá válik.

Kerana Angelova azonos című regényét színpadra alkalmazta Kerana Angelova és Hadzsikosztova Gabriella

Szereplők:
Elada Pinyo: Hadzsikosztova Gabriella
A festő: Nikolai Ivanov – m.v.

Rendező: Hadzsikosztova Gabriella
Konzultáns: C. Nagy István
Zeneszerző: Nikolai Ivanov
Jelmez, díszlettervező: Hadzsikosztova Gabriella
Látvány: C. Nagy István
Játékidő: 80 perc – egy felvonás, szünet nélkül
Az előadásra jegyek kaphatók a Bábszínház jegypénztárában. További információ a Bolgár Országos Önkormányzat irodájában (tel.: 216-4210)

Програмата •• Program

Български културен дом Bolgár Művelődési Ház

м е с е ц ф е в р у а р и 2 0 0 9 г . •• 2 0 0 9 . f e b r u á r

1 неделя	10.00	Трифон Зарезан
	11.00	Зарязване на лозята в двора на църквата
	14.00	Турнир по табла
4., сряда	17.00	Малко театро – Театрално ателие
11., сряда	18.00	Литературно кафене – Керана Ангелова „Зара“
18., сряда	18.00	Киноклуб „На малкия остров“
		– един филм на Рангел Вълчанов по сценарии на Валери Петров. Режисьорският дебют на Рангел Вълчанов показва, че в киното ни е влязъл самобитен талант. Филмът, благодарение на сценария на Валери Петров, се отличава от дотогавашния стил и начин на показване на исторически събития. Няма патетика и кух героизъм.
25 сряда	18.00	Творчески клуб

1., vasárnap	10.00	Trifon Zarezán
	11.00	Szőlőmetszés a templomkertben
	14.00	Táblabajnokság
4., szerda	17.00	Malko Teatro – Színházi Műhely
11., szerda	18.00	Irodalmi kávéház – Kerana Angelova Zara
18., szerda	18.00	Filmklub – Na malkija osztrov
25., szerda	18.00	Alkotók klubja

Állandó programok

péntek 17.30
Bolgárnéptánc-oktatás

vasárnap 10.00-12.00
Játszóház gyerekeknek

minden hónap
első szerdája, 10.00
Nyugdíjasklub

м а р т
••
м а р ц и у с

3., вторник 18.00	Гала-концерт по случай 131 години от Освобождението на България	3., kedd 18.00	Gálakoncert Bulgária felszabadításának 130. évfordulója alkalmából
4., сряда 17.00	Малко театро – Театрално ателие	4., szerda 17.00	Malko Teatro – Színházi Műhely
11., сряда 18.00	Киноклуб – Чия е тази песен	11., szerda 18.00	Filmklub – Чия е тази песен
18., сряда 18.00	Творчески клуб	18., szerda 18.00	Alkotók klubja
25., сряда 18.00	Етнографски клуб	25., szerda 18.00	Néprajzi klub

A rendezők a műsorváltoztatás jogát fenntartják. Az aktuális programról tájékozódjon a www.bolgarok.hu weboldalon.

в а ж н и а д р е с и •• к ö з é р д е к ű c í m e k

Magyarországi Bolgárok Egyesülete
1097 Bp., Vágóhíd u. 62.
tel.: 216-6560

Bolgár Országos Önkormányzat
1093 Budapest, Lónyay u. 41.
tel.: 216-4210

Fővárosi Bolgár Önkormányzat
1093 Budapest, Lónyay u. 41.
tel.: 216-4211

Bolgár Köztársaság Nagykövetsége
1062 Bp., Andrássy út 115.
tel.: 322-0836, 322-0824

Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Pravoszláv Templom
1097 Bp., Vágóhíd u. 15.
tel.: 215-0039

Bolgár Nyelvoktató Kisebbségi Iskola
1093 Budapest, Lónyay u. 41.
tel.: 216-4210

Bolgár Kulturális Intézet
1061 Bp., Andrássy út 14.
tel.: 269-4246

Hriszto Botev Bolgár-Magyar Általános Iskola és Gimnázium
1062 Budapest, Bajza u. 44.
tel.: 474-0536, 474-0537

Bolgár Kétnyelvű Nemzetiségi Óvoda
1062 Budapest, Bajza u. 44.
tel.: 06 20 250-7339

Carevec Étterem és Hotel Rila
1097 Bp., Vágóhíd u. 62.
tel.: 216-1797 és 216-1621